

JELLE

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Jelle kan op verschillende manieren herleid worden:

1. Het meest voor de hand ligt de Friese of Groningse betekenis. Daar is het woord 'Jelle' verwant met het woord 'Gelle' wat 'geld' betekent of 'waarde' (vgl. 'gelding' of 'geldigheid'); ook wel 'ver-geld-ing' of 'ver-goed-ing', dus ook 'offergave'. In de 17e eeuw werd Jelle naar de mode van die dagen verlatijnt tot Gellius.
  - 1.1 In het Latijnse taalgebied hebben namen met de klank 'vale-' dezelfde betekenis afgeleid van 'valére' (= 'waard-zijn', 'gelden'); zie namen als Valens, Valentinus of Valentijn, Valerius enz.;
  - 1.2 Ook de naam van de beruchte keizer Nero had dezelfde betekenis (= waard-zijn);
  - 1.3 In het Germaans-/Frankische taalgebied hebben alle namen met '-bald' dezelfde betekenis; in het woord 'bald' is het Latijnse 'validus' zelfs nog terug te horen (= 'dapper', 'moedig', 'boud', 'sterk'), zoals in Balduïnus (= 'sterke vriend'), Archibald (- 'echt sterk'), Willibald (= 'sterke wil') enz.;
  - 1.4 In het Grieks heeft Tarcisius (= waard zijn) dezelfde betekenis.
2. Als 'Jelle' van zuid-Nederlandse afkomst is, dan vormt het een verbastering van Guliëlmus, wat weer de verlatijnsing is van Wilhelmus. Voor de heilige Wilhelmus: zie aldaar.

*

Jelan van Guic-Sezni, Bretagne, Frankrijk; kluizenaar; † **ca 477**.

Feest 5 maart & 19 september.

Hij was een vriend van de grote Sint Patrick van Ierland. Deze stuurde hem naar Bretagne om daar als kluizenaar het christendom te vestigen. Dat deed hij. Hij verzamelde volgelingen om zich heen, bouwde kerken en een klooster, en stierf op zeer hoge leeftijd. Er bestond in oude tijden een Bretons liedje over 'Sant Jelán ha Sant Patris' (= 'Sint Jelán en Sint Patrick').

*

Andere Jelles

De naam Jelle kreeg in de recente Nederlandse geschiedenis vooral bekendheid door Jelle Zijlstra, minister-president van het najaar van 1966 tot het voorjaar van 1967. Juist in de dagen dat de Beatles hun tophit hadden met 'Yellow Submarine', bracht Wim Kan, beroemd politiek cabaretier, in de Oudejaarsconférence van 1966 de persiflage:

'Waar we heengaan, **Jelle sal wel sien**'.